

Ynskiligt at uppskotið var óneyðugt - men tað er ein neyðloysn

— Uppskotið er eingin loysn, men ein verðug neyðloysn. Forsorgarlógin er ein biddaragongd, og hvør kann liva fyri 4000 kr. um mánaðin, spurdi Jóannes Dalsgaard. Uppskotið um at kanna arbeiðsloysisspurningin fekk misjavna undirtøku á Tingi

— Vit høvdu sjálvsagt ynskt, at hetta uppskotið ikki var neyðugt. Vit meta heldur ikki, at uppskotið er nokur loysn, men ein neyðloysn. Javnaðarflokkurin undirstrikar enn sum áður, at besta trygðin móti arbeiðsloysi er ein arbeiðsskapandi politikkur, men vit hava ikki álit á borgarligu samgonguni í so máta.

Segði framsøgumaður Javnaðarflokksins, Jóannes Dalsgaard, tá málið um almenna arbeiðsávising og arbeiðsloysisstuðul var til 1. viðgerð í lögtinginum mánaðagin.

Javnaðarflokkurin hevur í uppskoti til samtyktar mælt til, at lögtingið setur eina nevnd at kanna allan arbeiðsloysisspurningin, gera eitt uppskot til almenna arbeiðsávising og arbeiðsloysisstuðul.

Orðaskiftið gav onga ábending um, um lögtingið fer at seta eina nevnd at kanna allan arbeiðsloysisspurningin, gera eitt uppskot til almenna arbeiðsávising og arbeiðsloysisstuðul.

Orðaskiftið gav onga ábending um, um lögtingið fer at seta eina nevnd at kanna allan arbeiðsloysisspurningin, gera eitt uppskot til almenna arbeiðsávising og arbeiðsloysisstuðul.

Orðaskiftið gav onga ábending um, um lögtingið fer at seta eina nevnd at kanna allan arbeiðsloysisspurningin, gera eitt uppskot til almenna arbeiðsávising og arbeiðsloysisstuðul.

sum er gjørd um tey ungu, sigur nakað um støðuna.

Tjóðveldisflokkurin tekur undir við uppskotinum, meðan framsøgumaðurin fyri Framburðs- og fiskivinnuflokkin ikki beinleiðis segði, um flokkurin var fyri at gera kannningina. Framsøgumaðurin Fólkaflaksins mælti til at grava uppskotið drúpt.

Orðaskiftið um málið var drúgt og vardi í næstan tveir timar.

Eingi tøl

— Vit hava eingi tøl fyri arbeiðsloysi hjá tilkomnum, men Føroya Arbeiðarafelag hevur í brævi til Tingið, 16. mars í ár, vist á, at arbeiðsloysi er. Og somuleiðis hava fakfelagsfólk í bløðunum gjørt vart við, at arbeiðsloysi hevur verið við at taka seg upp, segði Jóannes Dalsgaard sum grundgeving fyri uppskotinum.

Sjálvr metti hann, at ein umfatandi rationalisering innan vinnuna, ein tendensur til minkandi alment virksemi og vikiandi konjunkturur hevur ført til arbeiðsloysið millum tilkommin. Í hesum sambandi visti hann á kannningina, sum er gjørd um arbeiðsstøðuna hjá ungum. Hann segði, at hon visti, at 2-300 ung vóru arbeiðsleys sjey mánaðir veturin 1981-82.

Ongatið veruleiki

Jóannes Dalsgaard upplýsti, at líka síðan føroyska samfelagið gjørdist ein fiskivinnutjóð bjurtur av, hevur av og á verið tósáð um at stovna eina arbeiðsloysistrygging.

Í 30-unum var tað serliga Javnaðarflokkurin og fakfelagini, sum mæltu til at fáa eina trygging, meðan Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin

ting-nýtt

árunum eftir kriggið hava tósáð um arbeiðsloysistrygging.

Men ein slik er ongantið blivin til veruleika. Jóannes Dalsgaard metti, at vinnustrukturin var helst høvuðsorsøkin.

— Tað, at menn skifta millum sjógvin og arbeiði á landi, hevur ikki stuðlað upp undir eina arbeiðsloysistrygging.

Jóannes Dalsgaard segði, at fekst tú ikki arbeiði á landi, so först tú til skips. Ella tú kundi fara niður ella við norskum, týskum ella íslenskum skipum.

— Men allir hesir møguleikar eru avmarkaðir í dag.

Aktivan búskaparpolitikk

Framsøgumaðurin hjá uppskotsstillaranum kom eisini inn á arbeiðsskapandi politikkinn. Hann visti á, í Føroyum hevur verið breið semja um at reka ein aktivan búskaparpolitikk, soleiðis at vinnuhjólina hava kunna málið og skipini siglt.

— Hvarja ferð hóttafall kom á høvuðsvinnuna, kom tað almenna til hjálpar, so hon ikki steðgaði. Samstundis fór ein munandi útbýgging fram á landi. Hetta bar við sær nógvar arbeiðspláss. Men hetta mynstrið er nú við at broytast, segði Jóannes Dalsgaard.

Skulu eisini hugsa um tey brekaðu

Karin Kjølbro, úr Tjóðveldisflokkinum, segði, at

Ein tendensur er til minkandi alment virksemi og tað merkir aftur færri arbeiðspláss. Tað verður helst meiri sjáldan, at hol verður sett á sum á myndini

prinsipielt tók flokkurin undir við, at øll, sum ikki klára seg, skulu fáa hjálpar.

Hon spurdi, hvi verkafelagini ikki fyri langari tíð síðani hava kannað spurningin. Serliga tá tað var eitt so neyvt samskipti millum Javnaðarflokkin og fakfólk.

Annars visti Karin Kjølbro á, at ein parallellur til tey arbeiðsleysu eru tey brekaðu. Hesi hava onga arbeiðsávising. Í hesum sambandi kom hon eisini inn á álitid um endurútbýgving, sum varð gjørt fyri fyra árum síðani.

Annars segði hon seg vera samd við Javnaðarflokkin, sum í viðmerkingunum til uppskotið sigur, at hann er greiður yvir, at ein slik skipan sum í Danmark ikki kann setast á stovni í Føroyum.

Má loysa seg at hava fólk í arbeiði

Adolf Hansen, úr Framburðs- og fiskivinnuflokkinum, segði eisini, at vit skulu vera varnir við at hoppa upp á arbeiðsloysistúðulin sum danir hava.

Hann mælti til eina skipan, har ein avtala eisini var við virkni, so hesi ikki kunnu renna fólk heim í tíð og úrtíð. Adolf Hansen segði, at arbeiðsgevarin má gjalda sín part, so tað betir loysir seg at hava fólk í arbeiði en at senda tey heim.

Okkara besta aktiv

— Eitt av okkara bestu aktivum er, at vit hava

eina fleksibla arbeiðsorku, sum hvørur, um vit fáa eina sentrala arbeiðsávising, segði Eilíf Samuelsen.

Hann metti, at trupulleikar fóru at stinga seg upp í samband við eina arbeiðsávising. Tí, sum hann segði, fáa eg ikki arbeiði innan mína útbýgving, og har eg búgvi, so havi eg ikki nakað arbeiði.

Í staðin mælti landsstýrismaðurin til, at kommunur og áhugafeløg settu í gongd eina arbeiðsávising á staðnum.

Eilíf Samuelsen noktaði ikki fyri, at tað er eitt vist »sesong-arbeiðsloysi« í Føroyum. T.d. innan fiskivinnuna.

— Men hvat verður gjørt hesum viðvikjandi. Tað er tann meira áhuga-verdi spurningur. Eilíf Samuelsen visti á, at bæði hetta og undanfarna landsstýri høvdu gjørt nógvar fyri at fáa nýggj arbeiðspláss.

Sjálvr segði hann seg vera imóti at seta fólk í arbeiði bara fyri at gera nakað, men vera fyri at seta verulig arbeiðspláss í gongd.

Grunnarnir nógvan pening

Í hesum sambandi upplýsti landsstýrismaðurin, at figgingar-grunnarnir hava rivuligt av peningi, og at kannar visa, at 200 nýggj arbeiðspláss skulu fáast árliga fram til ár 2000.

Um Menningargrunnin kundi hann upplýsa, at

hesin hevur sett sær tvi at skaffa 240 arbeiðspláss árliga, og at hesin grunnurin tvey tey undanfarna figgingarárin hevði veitt 19 og 32 mill. kr. í figging, sum hava givið 135 og 140 arbeiðspláss. Tað, sum er farið av hesum figgingárinum, hevur higartil givið 70-80 arbeiðspláss. Lánveitingin er 25 mill. kr.

— So nógvar verður gjørt, segði Eilíf Samuelsen.

Umframt hesi eru nógvar nýggj arbeiðspláss í tænastusektorinum.

Forsorgarlógin hóskandi

Eilíf Samuelsen metti, at tað verður torført at gera eina arbeiðsloysistrygging til føroysk víðurskipti. Hann segði, at danska skipanin er ikki nakað at taka eftir, tí hon er dýr og kostar ótrúliga upp-hæddir.

Harafturimóti visti hann til forsorgarlógina sum eina loysn, og segði, at hon var hóskandi til okkara víðurskipti.

Sambært eini grein í forsorgarlógini kunnu fólk, sum einki arbeiði hava, fáa ein styrk.

Kunnu tey liva?

Jóannes Dalsgaard spurdi, hvat teir menn, sum nú verða útskeiðaðir, skulu gera. Hann vildi hava at vita, hvussu fólk kunnu liva av forsorgarhjálpini. Hann segði, at fólk skulu halda fram at

Framhald á síðu 11